

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1563/2021
05.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Радивојевић, адвокат из ..., против туженог „Пролетер“ АД Фабрика чарапа Ивањица, чији је пуномоћник Иван Ћаловић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 412/20 од 03.12.2020. године, у седници одржаној 05.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 412/20 од 03.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П1 3/19 од 10.10.2019. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца, поништено као незаконито решење туженог број 511/1255 од 07.12.2018. године и тужени обавезан да тужиоца врати на рад у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде. Истом пресудом обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 52.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде, са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 412/20 од 03.12.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са вишом стручном спремом и звањем ..., закључио са туженим уговор о раду дана 03.03.2009. године, којим је распоређен на послове Тужени је тужиоцу 07.03.2017. године уручио обавештење

ради закључивања анекса уговора о раду, без заводног броја. Понуђеним анексом уговора о раду измењен је уговор о раду у погледу коефицијента обрачуна зараде тако што је коефицијент смањен са 2,50 на 1,9. Тужилац је обавезан да се о понуди изјасни у року од осам дана од дана пријема, а у обавештењу је наведено да уколико се не изјасни у остављеном року, сматраће се да је одбио понуду за закључење уговора о раду, због чега ће бити испуњени услови за отказ уговора о раду тужиоцу, те да уколико прихвати понуду за закључење анекса уговора о раду, тужилац задржава право да пред надлежним судом у законском року оспорава законитост тог анекса. Тужилац је одбио да потпише понуђени анекс уговора о раду и непотписан примерак вратио туженом. Од тада је све до 07.12.2018. године тужилац наставио да ради на истим пословима и задацима на којима је радио од заснивања радног односа, с тим што је од марта 2017. године примао зараду по коефицијенту из предложеног анекса уговора о раду који није потписао. Оспореним решењем број .../... од 07.12.2018. године тужиоцу је отказан уговор о раду, а као разлог за отказ је наведено одбијање тужиоца да се изјасни на достављену понуду од 07.03.2017. године за закључење анекса уговора о раду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су оспорено решење о отказу уговора о раду поништили и обавезали туженог да тужиоца врати на рад.

Одредбом члана 171. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05... 75/14) прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (у даљем тексту: анекс уговора): ради премештаја на други одговарајући посао, због потребе процеса и организације рада (тачка 1); ради премештаја у друго место рада код истог послодавца, у складу са чланом 173. овог закона (тачка 2); ради упућивања на рад на одговарајући посао код другог послодавца, у складу са чланом 174. овог закона (тачка 3); ако је запосленом који је вишак обезбедио остваривање права из члана 155. став 1. тачка 5) овог закона (тачка 4); ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11) овог закона (тачка 5); у другим случајевима утврђеним законом, општим актом и уговором о раду (тачка 6).

Према одредби члана 172. Закона о раду, уз анекс уговора о раду (у даљем тексту: анекс уговора) послодавац је дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора (став 1); ако запослени потпише анекс уговора у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса (став 2); запослени које одбије понуду анекса уговора у остављеном року, задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу члана 179. став 5. тачка 2) овог закона оспорава законитост анекса уговора (став 3); сматра се да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише анекс уговора у року из става 1. овог члана.

Из наведених законских одредби произлази да Закон о раду не садржи одредбу о временском року у коме послодавац мора донети решење о престанку радног односа запосленом услед одбијања запосленог да закључи понуђени анекс уговора о раду. Међутим, како је тужени тужиоцу отказао уговор о раду по истеку више од годину и по дана од када је запослени одбио да закључи понуђени анекс уговора о раду, правилна је оцена нижестепених суда да је оспорено решење незаконито. Наиме, из Закона о радним односима произлази да су, у духу тог закона, сви рокови прописани уговором

о раду кратки. Стога је рок од више од годину и по дана, по правилној оцени нижестепених судова, непримерен, а неограничено трајање законског рока за отказ уговора о раду би погодвало интересима који су неспојиви са циљем и сврхом због кога су рокови прописани, што би довело до нарушавања правне сигурности у радноправним односима. Поред тога, по правилној оцени другостепеног суда анекс уговора о раду се и доноси због промењених околности које постоје у тренутку његовог предлагања, па остављање тужиоца да ради у периоду дужем од годину и по дана након одбијања понуде да закључи анекс, јасно говори о потреби послодавца за радом запосленог.

Према томе, у конкретном случају, и по оцени Врховног касационог суда, нису били испуњени услови из члана 179. став 5. тачка 2) Закона о раду за отказ уговора о раду тужиоцу.

С обзиром на то да је престанак радног односа тужиоца незаконит, основан је и тужиочев захтев за реинтеграцију на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија туженог одбијена као неоснована, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић